

# ФОАНА

pentru

## ЖИТІЯ, АДАМІА ЗІ ЛІТЕРАТУРОЮ.

Nr. 3.

MERCURIU, 18. Ianuarie

1856.

„Зімбралъ“ днічепте апълъ поѣ аша:

Іанварі, 1. Іанварі.

Днікъ виѣ апъ саѣ mai adaогъ ла вѣрста яв-  
теї, днікъ о катень ла пеффърштѣлъ лаць ал-  
оменіреї.

Се днітвадескъ апї цієпілъ отенескъ пъ-  
шеште пайте, кѣ тімпълъ че виѣ стъ: пъшеште  
зікъ дні тіжлокълъ виор пріінчіпврі deoесвіte, de  
прогресъ ші овсврантісмъ. Апї н'ав пітетъ  
днікъ льтврі кѣ деплінтьтате адевъратълъ сікчесъ;  
явта се вримаагъ, ші сееквілам 19-ле дніе днівітіе  
etindapdвлъ, еаръ явтеа дніцісъ ка de виѣ то-  
рентъ алеаргъ ші се грзпеазъ дні цієрвял вінефа-  
черілор чівілісаціюї.

О datini сееквіларе! вої виѣ стъпцеді, пре-  
квіт пічі о дать виѣ се стінде сперандъ din omъ.  
Вої кѣ сосіреа виї апъ поѣ реїмпіледі явтеа de  
віквріе ші сперандъ виї соарте totdeавна mai  
ферічіте; indibidвлъ партіквларъ ші попвльлъ виї  
націвні, аз тотъ ачесте сінцімінгे, тотъ ачесте  
доріпді.

Аз сеянатъ тієзълъ попдеї, аз апъсъ пітъндъ  
зіче аша; виѣ апъ вѣтрълъ ші din чеваша тімпъ-  
лі зі саѣ пъсквтъ виѣ алтвль првпкъ, те фелічітезъ  
даръ апвле 1856, те фелічітезъ кѣ о кълдэръ ко-  
штвнъ а конфраділор ротъні, а кърора сперандъ ка  
ші атеа акѣт есте mai таре de кътв орі къндъ  
дні тіп. Трекватълъ Ротънімеї че de чіпчі сеекві  
дѣтеазъ не талвріле Двпъреї, фз о дать таре,  
ші Европа кѣ рекзопштіодъ ростія пітеле ерої-  
лоръ націвні теле; днісь, аз сеялатъ фртвні ші  
піттръ виї апъ ацівасъ, шаї ка ші вітаді, къндъ  
піттръ алдії ератъ пітвла песяціоасеі лоръ до-  
ріпді. Ротънілъ днісь тартирвлъ політікъ ал тім-  
пірілоръ, даръ ші фів ал вісерічіеї лві Христосъ,  
есте пінів de кредінцъ, есте пінів de сперандъ  
піттръ тъптвріеа са. Кредінда поастръ а тутъ-  
попа есте таре; рділіе поастръ de астълі mai

кълдэроясе, къчі тоате шіав апъсъ кълтінараеа  
лор. Съптв къціва ani de къндъ Ротънімеїа ста пе-  
натъл ароніеї; doi ani de къндъ о язитъ кръпченъ  
дніспіцерезъ пітънітвлъ, doi ani de къндъ се сімтв  
о съвчтвтвръ реевелікъ ші каре пе льпгъ ла-  
реле de трібмфъ, десфъшръ въвла долівзі дні  
сінвл фамілійлор ші алв попоарелор.

Презентълъ постръ, дні пітетъ дніпеці-  
стра днікъ дні трекватъ. Війтвралъ е місто  
ріос. Війтврілъ постръ есте дні тъпа та  
о Dmnezeвлъ піріпцілор пострі! каре ai пістратъ  
піпъ авама віада ші дара ачестеї націвні, че те  
глоріфікъ. — Війтвралъ постръ конфраділор есте  
апої, дні inimile поастре челе віртвоасе, ші mai  
тълтъ днікъ дні ізвіреа піттръ сефътвлъ пітте de  
Ротъніе, каре есте коміана патріе а ачестор  
дозе пітънітврі сворорі. Вомв авеа даръ виѣ війт-  
вріл ферічі, къндъ виѣ вомв днічета de a фі тарі  
дні кредінда de D.zev ші віїді дні даторіпделе  
челе тъптвітоаре націвні поастре. Съ алвгътъ  
даръ егоіствлъ din тіжлокълъ постръ, се алвгътъ  
ачесте леяръ ычігътоаре сочіетцілоръ, ші фръ-  
цьшите се піпештъ тъпа ла лакръл чел комізи  
ал націвні. Се пе рекомтпдътъ пріі віртвді  
попоарелоръ тарі ші дніпърацілор пітернічі, піт-  
тръ ка съ лі атрацемъ сімтатійле, къчі сімтімп-  
твла de віанітате е таре ла ачеі че поартъ стін-  
dapdвлъ чівілісаціюї. Астълі попоареле ачесте  
дні варсъ съпцеле піттръ вінеле омінереї, поѣ  
даръ пі се кавіне а дніпінді врацеле кътвръ еле  
ші кѣ търіе съ кредемъ, кѣ соарта виї попоръ,  
че сімтв дні тънеле провінції de сеекві, пе есте  
пічі de кът віквріа виї слъвъчівні саѣ капрідъ  
отенескъ,

Zімбралъ постръ даръ кѣ днічепереа апълві  
1856 реїпчепе о поѣ епохъ а сперанділор саѣ;  
дні реноеште еаръші зна din челе mai сакре до-  
ріпді, de а конлвіра кѣ тічіле саѣ пітері дні

Хандаторіреа че поартъ ка цврпаль ротънъ. Да-  
торінда са есте таре ші греа, десь пріп конквр-  
съ конфрацілоръ аціонце вшоаръ, ші анои о ла-  
жаре команъ, есте сепналъ de виа резултат  
порокосъ.

Съ дъмъ даръ de о наrtle тоаге насіспіле  
зръте жпайтса ледеи, жи пшеме къріа не жукі.  
пътъ, ші жптр'о жпкъдошаре фръдасъ се ре-  
стржнуетъ легътютеле поастре. Интересъ тутъ-  
пора съ пъ фіе декътъ ачел ал падіене романе,  
жъчи жп просперітатеа команъ тотъ deаеня крепите  
ші просперітатеа indibidvalъ.

Есте о допінъ таре, о допінъ не каре о аш-  
тентътъ къ перъвдare: ачеаста е пачеа, каре актъ  
стъ жпсыцерать; фъ Doашне ка апъл 1856 съ пі  
педе пачеа, ші къ ea констітутътъ о Ромъніе, о  
einъгъръ Ромъніе! din cinъла къреіа пічі одатъ съ пъ  
се стінъ ізвіреа de падіене.

Ачеаста есте допінъ таре, ачеаста'и допінъ  
тетъроръ конфраділоръ ротънъ, ші Zimvra o in-  
воакъ de ма апъл поз. Се фімъ вреднічі de пшеме  
падіене че партътъ, къчі din тортінтеle стръ-  
тошілор пострі жпкъ вомъ азі ресвпнъдъ він-  
кевітърі аспира цеперадіене лор. D. Гаеті.

## ПРОДБКТЕЛЕ МОЛДАВІЕІ

din

Кътеші треі імперії ле патэрэ.

(Зрмаре.)

### НЕШТИ.

Нештиі сгъриоші  
Къ гвра рътвндъ.  
Петроміон de ржбрі

Стріоні.

Акдіненер.

Ак. Морон.

— Biza.

— Чига.

### НЕШТИ КЪ АРІНОАРЕ MALACOPTERYGII.

MOL.

Салмо.

Лостріда.

Цъстръвъ.

### PISCES.

Chondropterygii  
Ciclostomata.  
Petromisou fluvialis.

Sturiones.

Accipenser.  
A. Sturio.  
A. Huso.  
A. Ruthenus.

Salmo.

S. Trutta.  
S. Forio aut Trutta  
fluvialis.

### Клупеа.

Скръмвіда.  
Штізка.

Шішка ліши.

Капрівъ.

Карасъ.

Лінъя.

Океана.

Кобітіс.

Кобітіс піскаріз.

Сільвраз.

Сіл. Сомъя.

Акантоптерігії.

Перка.

Костръшъя.

INSECTILE.

Гъндачії.

Дігіндела.

Цід. de кътп.

Ліканъя червъ.

Къръщъя вългар.

Бъпрестіс.

Елатер.

Елатер пегръ.

Лампіріс.

Лам. поктілка.

Сілфа.

Негрофоръс.

Пегр. de Германія.

Хідрофілъ.

Xidr. пегръ.

Геотрпес

Геотр. de валігъ.

Къръщъя вългар.

Мелое.

M. проскарабеус,

Літа

L. гъндак de търват.

Брхъял de мазъре,

Къръзълъз.

Бостріхъс

Перамъкъ.

Хрізомела.

Кодінела.

Кодінела сав шепте ппктърі. C. septem punctata.

Флітврі

Флітврі de зі

### Clupea.

C. Harengus.

Esox.

E. Lucius.

Cyprinus.

C. Carpio.

C. Carassius.

C. Tinca.

C. Rutilus aut rubelus fluvialis.

Cobitis.

C. Fossillis.

Silurus.

S. r. Glanis.

Acanthopterigii.

Perca.

P. Fluvialis.

INSECTA.

Coleoptera.

Cicindela.

C. Campestris.

Lucanus.

L. Cervus.

Buprestis.

Elater.

E. Niger.

Lampris.

L. Noctiluca.

Silpha.

Negrophorus.

N. Germanicus.

Hydrophilus.

H. Piccus.

Geotrupes.

G. Stercorarius.

Scarabeus Fridilus et arboreus vulgaris.

Meloe.

M. proscarabeus, aut anticantararus.

Lytta

L. Visicatoria.

Bruchus aut Ceram.

bix fur.

Curculio.

Bostrichus.

Cerambix.

Chrysomela.

Coccinella.

Phyllocoptes punctatus.

Lepidoptera.

Papilio diurna.

<b>Фл. Махаон.</b>	P. Machaon.	Тън, таванъс de вол.	Tabanus Bovinus.
Nимфа Io.	Nympha Io.	Атеричере.	Athericera.
Аполон de Парнас.	Parnassie Appollo.	Мъска калкозі.	Oestrus Equi.
Флаттери de саръ как сфинкс, Crepusculariu	Sphinx Atropos.	Мъска de касъ.	Musca Domestica.
Can de морт.	Papilioes nocturnae.	Пипинаре.	Pupipares hippoboscivae.
Флаттери de нопте	Bombycidae.	Хиповоска кайзор.	Hippobosca Equina.
Бомбіциде,	Bombyx Mori.	Пирції.	Suctoria.
Флаттери de матасъ.	Phalenoides.	Пирчеле волгар	Pulex irritans.
Фаленіде	Phalena Grossularia.	Пъдакії.	Parasitae.
Геометра гроасъ.	Noctua.	Пъдаке.	Pediculus.
Блі	Noctua Sponsa.	Ticanбра.	Thysanura.
Kopdeaza ротие	Pyralides.	Лепіста захаринът.	Lepisma sacharinum.
Піраліде.	Pyralides Pomona.	Пирчеле de омът.	Podura subolobosa.
Піраліс Помона.	Tineides seu Tineae.	Mirianode.	Myriapoda.
Tineide.	Tinea Granella.	Сколопендра Електрівъ.	Scolopendra Electrica.
Tinea гранила.		Пайнжіній.	Arachnoides seu Arachnidea.
<b>ОРТОПТЕРА САБ ЧЛАНОТА.</b>	<b>ORTOPTERA SEU ULANOTA.</b>	Пайнж. трахіале.	Arachnoidea.
Блата алергътоаре.	Blatta.	Акаріде.	Trachealia.
Съртоаре.	Saltatoria.	А. Сиро.	Acarus.
Копокніфтеріца.	Gryllotalpa.	Скорпіонъз de хъртие.	A. Siro.
Грієръл de къти.	Gryllus Campestris.	Псевдо Скорпіон.	A. Cancroides.
Грієръл de касъ.	Gryllus Domestica.	Аракноїде Плътопаче.	Scorpiones Spurii.
Лъкваста къльтоаре.	Acridium gryllus.	Адевъраџії пайнжіни.	Arachnoides pulmonales.
Хемінтера.	Hemiptera.	Пайнжінъл таре de копачів.	A. Mygale Aviculans.
Хетероптера.	Heteroptera.	Пайнжінъл de касъ.	A. Domestica.
Плошніца	Cimex lectularis.	Пайнж. къ кръче алъвъ	A. Diadema.
Неороптера.	Nevroptera.	не спате.	
Лівелаща свидлікорпна.	Libellae aut perlæ aut mordellæ.	Пайнжінъл de пътьът.	A. Tarantula.
	Ephemera.	<b>ANIMALIE ДЛ КІ- ПВЛ РАКІВІ.</b>	<b>ANIMALIA CRUSTA- CEA.</b>
	Hymenoptera.	Iconode.	Isopoda.
Секвріфере.	Securiferae.	Oniscus Azelius.	Asellus.
Тентредо de трандафір.	Tenthredo.	Dekanode.	Decapoda.
Пипівора.	Pupivora seu Piprophaga.	Ракъл de ръбрі.	Astacus Fluvialis.
Іхнезитоп лягтътор.	Ichneumon pugnator.	<b>ВЕРМИ.</b>	<b>VERMES.</b>
Хетерогрина.	Heterogyna.	Аврапхіаді.	Abranchiata.
Фбрнічіе.	Formica.	Ръма.	Lumbreius.
Фбрніка de пъдере.	F. Rufa.	Ръма de пътьът.	L. Terestris.
Фосоаре.	Fossores.	Ліпітоареа.	Hirudo.
Сфекспъсіноасъ.	Fabulosa aut Herculanæa.	Ліпітоареа офіциналь.	H. Medicinalis.
Диаптера.	Diptera.	Ліпітоареа de кai.	H. Sanguisuga.
Бондапіза.	Vespa Crabro.	Nematoide.	Nematoideae.
Альпініле	Antophora.	Оксізріс.	Oxyuris.
Альпініле de шиере.	Alpis mellifica.	Оксізріс верміклез.	O. Vermicularis.
Діптере.	Diptera.	Аскаріс.	Ascaris.
Цъпцари,	Tipula.	А. Лімбрікъз.	A. Lumbrincoidea.
Цъпдар волгар-	T. Culex.	Стропгілз.	Strongylus.
Трапістомата.	Tranystomata.	Стропгілз брюш.	S. Gigas.

Молаштеле.	Mollusca.
АКЕФАЛЕЛЕ.	ACERHALA.
Мітіладе.	Mytilacea.
Anadonta.	Anadonta.
Скота.	Unio Margaritifera.
Зоофіте.	Zoophyta aut Zoophyton.
Цістоїде.	Cystoidea.
Солітарія днігвст.	Taenia solium.

(Ва єрта.)

## О САЛЮТАРЕ М. NEAMȚULUI

Лп 1841.

Въ зрезъ съпдите локврі, а Молдовеи къвюасе,  
Въ зрезъ търімі търеде, а 'вълщімелор зм-  
броасе.

Каре чел Атотъ-патернік в'аз фъквтъ спре-а  
адвѣтврі,

Ше ротъній каріи соарта дестінъ аі локві.

Въ зрезъ іналте къмше, че патвра к'осевіре,  
В'а 'взестратъ къ дарврі тълте спре цінереа дн-  
знире,

Атотъ неамвль че дн воі аз локвітъ ші ло-  
квеште,

Тотъ терезъ тергъндъ спре дънса, крединчоас щі  
въркътеште.

Зnde дххвль лівертъдії, ш'аз ziditъ а сале  
темпле,

Din векіта пърітіме, лвптьнд неамврі Фър'  
есемпле,

Къпвльнд а воастре коаме къ zidipі апъртоаре,  
Че аръ вра ка пічі одатъ, de 'пълдіті съ се  
погоаре !!

Монументе а Молдовеи, че пе фії сеі днвадъ,  
Че търіре одініоаръ фз дн дххвль лоръ щіп  
брань !!

Din а кърій ръшъшідъ днтре дъншиі п'аг ръ-  
масъ,

Декътъ п'атмі прівілеції, п'ате таре, ші пе-  
каз ! ..

Ла воі днсе тотъ се афъ аввді пеперітоаре !

Каре потъ съ пілдзіасъ піште інімі сім-  
дітоаре !

Къндз воі крепштівл спірітъ ка съ афле 'п воъ  
скапаре,

Въ сингі аі фі локашврі ръдікъндъ прін воі  
алтаре !

Пе ла каре тълді къчерніј алегъндз а фі  
'пфръпаці,

Віедвескі філософеште саі ка днцері днтръпаці.  
Адзпнъндзсе дн хорхрі, кълтъ тъл преа патер-

нік Тать,  
Къ въптърі, руці зміліте, пептръ ламеа че-  
лалтъ . . .

Съпта съптелоръ ла дъншиі, е дескісъ зіоз-  
тоатъ,

Бнде скоара се адъче къ тъмъе афъматъ.  
Скоартъ пе таі тълтъ де карне, добітокъ песім-

діторіз,  
Dap de-ен фіїз Dsmnezes-Om . . . ча 'пзіетъ пе-  
шріторіор ! .

Ш' знд'ді паре дн аеве къ съпт траші дн-  
чеса ламе,  
Прін сілінда че тотъ інсвля, вегі къші дъ спре-  
фарте влпе.

Пъп ші търій лоръ, кіліе таі 'плекате'с таі  
змвроасе

Паркъ тотъл лоръ а пъпце, аръ воі пе чі  
че варсь,

Съпце, віацъ отенеасъ,  
Прін колътній веніпоасе . . .

Карій кеашъ тотъ-дезна черілдъ съ лі ръспиль-  
теасъ . . .

Съврътоареле лоръ днкъ съпт таі трісте, таі  
тъкъте,

De денарте къте одатъ, кътезіндз а фі възвіте.  
Іар копачії din предіврврі; парк'аръ вреа се плека-

Тотъ ла паче ші фръдіе, пілдзіре а лі da ! . . .

Ферічітъ ешті Moldovo, къ дн сінв тълпъстрезі,  
Локвріле de-енде поате фанте тарі съ таі лвкrezі

Ші дн каре дндрареа Monastirі аз pedikatz.

Зnde тоці пепорочідії тългъере аз афлатъ ! . . .

(Din „Фоймет. Zimvraljی.)

A. N. S.